

ÜNİVERSİTE SONRASI EĞİTİMLER

EMO 38. Dönem İş Alanları ve Tanımları Komisyonu

Eğitim sistemi; Örgün ve Yaygın eğitim olmak üzere iki alt grup olarak değerlendirilir.

Örgün eğitim belirli seviyedeki bireylerin okul sistemi içerisindeki (bölgesel, uzaktan, yüz yüze vb) eğitimi veren sistemdir. İlköğretim, Lise ve Üniversite vb eğitimler Örgün Eğitim kapsamındadır.

Yaygın eğitim, Örgün eğitim dışındaki eğitim sistemidir. Bu alt eğitim sistemi eğitime katılanların yaş, bilgi seviyesi gibi ortak noktaları olmayıp genellikle bireyin amacına göre verilen eğitim sistemidir. Özel kurslar, şirket ve kurum eğitim yapıları ile Odaların vermiş olduğu eğitim sistemidir.

Üniversite eğitimi (Lisans Eğitimi) sonrası yapılan yaygın eğitimler 3 temel grupta değerlendirilmektedir.

1. Aşama Eğitim

Genellikle; konu hakkında genel kültür ile pratik bilgiler verilmesi amaçlıdır. Teknik (bazı özel durumlar hariç) ayrıntıların olmadığı eğitim olarak tanımlanabilir. Çok sayıda meslek örgütlerinin yanı sıra TMMOB ve EMO içerisinde en yaygın kullanılan eğitim sistemidir. Bu eğitimlerin aynı zamanda bir genel bilgi aktarımı olarak düzenlendiği de unutulmamalıdır. Eğitim sırasında öğrenilen konular özel olarak test, sınav vb çalışmalarla değerlendirilmez. En kolay ve çok sayıda kişiye ulaşması, pratik bilgi ve uygulama aktarımı yönü ağırlıklı olan eğitim yöntemidir. Mühendislerin çalıştıkları alanlarla kendi çalışma alanı arasında "Parça-Bütün" ilişkisinin kurulabildiği genel amaçlı eğitim yöntemidir. Mühendisler, iş yaşamlarında çok sayıda sorunla karşılaşmaktadır. Sorunlara kimi zaman deneyimli mühendislerle danışarak çözüm bulmaya çalışırken çoğu zaman da kimseyi bulamamakta bazen de liderlik yaptığı kişilerin yönlendirmesi ile karşı karşıya kalmaktadırlar.

1. Aşama Eğitimler de kendi içerisinde ikiye ayrılmaktadır:

a- Belirli Alan Bilgilerinin Aktarıldığı Eğitim Sistemi: Bilgi sahibi/yetkin kişilerin alanındaki bilgilerini aktardığı eğitim yöntemidir. Mühendisler için günlük teknolojilerin ve gündeme göre bu konuda bilgi sahibi/yetkin kişilerin konu hakkında bilgilerin aktarımının yapıldığı her türlü etkinliktir. Bir saat ile birkaç saat arasındaki bazen de 1-2 günlük zamanlarda verilen eğitimlerdir. Bu etkinlikle birlikte Teknik Söyleşiler, Teknik (Teknoloji içeren tesislere düzenlenen) Geziler, Üniversite Söyleşileri vb bu bölüm içerisinde yer alır. Kamuda ve kurumsallaşmış şirketlerdeki mühendislik eğitimi kapsamında Oryantasyon Eğitimi adıyla verilen eğitim de bu alandadır.

b- İş Deneylerinin Aktarıldığı Eğitim Sistemi: Mühendislerin çalışmaları sırasında karşılaştıkları sorunları, mühendislik yaklaşımı ile saptamaları, sorunun çözümü yönündeki uğraşlarının derlenerek o alana yeni başlayan ilgi duyan kişilerin bilgisine sunulmak üzere mesleki deneyimlerinin aktarıldığı/aktarılaacağı eğitim etkinlikleridir. Hafife alındığı için genellikle ihmal edilmesine rağmen en çok kaynak ve bilgi birikiminin sağlandığı, çözümü uygulamadan geçen eğitim sistemidir. Konu hakkında bilgi sahibi/yetkin kişilerin deneyimlerini, sözel, yazılı vb ortamlar kullanarak aktarılması

çalışmasıdır. Adı konmamış bu eğitim yöntemine alanda yayın yapılan dergilerde rastlanmaktadır. Kurumsallaşmamış olmakla birlikte bu tip eğitim çalışmaları EMO yayınlarında (Elektrik Mühendisliği Dergisi, şube bültenleri vb) bulunmaktadır. Dört yıldır Bursa Şubesi'nin Mesleki Deneyimin Paylaşılması Komisyonu aracılığıyla şube bazında bu çalışmalar devam etmektedir.

2. Aşama Eğitim

Mühendislerin üniversite sonrası ve/veya iş yaşamlarında günün teknolojik gelişmelerini daha kolay ve etkin kullanmaları için düzenlenen seminer ve kurslardır. Genellikle 1 gün ile 5 haftalık eğitimleri içermektedir. Bu kapsamdaki etkinliklerde seminer ve kurslarda etkinliğe katılan kişilere eğitim sırasında öğrenecekleri konuları ve her bir konu için ne kadar sürelik bir eğitim alacaklarının açıkça belirtildiği eğitim sistemidir. Eğitimde öğrenilen konuların kontrolü amacıyla test, sınav vb yöntemlerle değerlendirilir. Eğitim sonrası gerekli yetkinliğe erişenlere belge verilir.

Bu etkinliğin temel yaklaşımı; genel olarak kişinin açılan seminer ve kurslardan gereksinim duyduklarına katılması veya ileriki dönemlerde istekte bulunacak kamu kurum ve kuruluşlar ile özel sektörde almış olduğu eğitim ile sürekli eğitim içerisinde olduğunu,

gelişen teknolojiler hakkında yetkin yerlerden eğitim aldığını kanıtlamak amacıyla kullanılacağından oldukça önemlidir. Kurum, kuruluş ve kurumsallaşmış şirketlerdeki alana yönelik temel eğitimler de Hizmetiçi Eğitim adı altında verilen eğitim kapsamındadır.

Bu bölümde belirtilen eğitimlerin bazı kurum, kuruluş ve kurumsallaşmış şirketlerce sunulması anında büyük bölümünün nitelik ve nicelik yönünden yoksun olduğu gözlemlenmektedir. Nitelik ve nicelik yönünden uygun olanlar ise birkaç yüz dolardan başlamaktadır. Bu eğitimlere aşırı sayıda isteklinin bulunması nedeniyle, yüksek bedel istenmesine yol açmakta ve karşımıza çıkmaktadır. EMO gibi kurumsal yapı dışındaki kurslar bir sömürü aracına dönüşmüştür.

Kişinin, işi ticarete dökmeyen, güvenilir ve yetkin bir yerden eğitim alması görüşü ilk planda kuşkusuz çok önemlidir.

3. Aşama Eğitim

Üniversite sonrası eğitimin son aşaması olup bu aşamadaki eğitimler henüz ülkemizde tam olarak uygulanmamaktadır. Barolar Birliği'nin (şeklen yerine getirilen) dışında hiçbir meslek örgütüncü yapılmamaktadır. Barolar Birliğince Hukuk Fakültesi mezunlarının belirli bir üniversite sonrası eğitim ve uygulama sonra avukatlık belgesi verilmesi işlemi de bu kapsamda değerlendirilir. Bunun bir değişik genel uygulaması da tıp doktorlarının alana yönelik çalışması sırasında izlenen yöntem olarak değerlendirilebilir. İnşaat Mühendisleri Odası'nın Yetkin Mühendis kavramı içerisinde öngörülen eğitim aşaması da değerlendirilmelidir.

Bazı bilgisayar yazılım firmalarının (Microsoft Engineering, Oracal Engineering vb) vermiş olduğu eğitimler 3. Aşama Eğitimlerinin az bir bölümünü kapsamaktadır. Bu tip eğitimler yalnızca belirli bir firmanın ürününün kullanımına yönelik olduğundan istihdam sırasında öncelik alanı oluşturulması dışında

bir yetkinliği bulunmamaktadır. İnternet ortamından yararlanılarak verilen bu eğitimler için ödenen bedel en az bin dolarlardan başlamaktadır.

Eğitim genel olarak değerlendirildiğinde; eğitimin kurumsallaşmış yapılar içerisinde, uygun eğitim yöntemi ve ortamında, konusunda yetkin kişilerce, içi boşaltılmamış, şekilde verilebilecek sistemin yaygınlaştırılması zorunludur.

Eğitimin tamamlanması sonrasında düzenlenecek belgenin önemi eğitim kadar önemlidir. Eğitim görüldüğüne yönelik verilen belge büyük önem taşımaktadır. Belgenin genel kabul görmesi, güvenilirliği, eğitimin kalitesi, işin ticari boyuta taşınıp taşınmaması ve başarılı olanların gerçekten eğitime ve toplumdaki beklenen amaca uygun bilgi ve beceriye erişimi ile ilgilidir.

Sonuç olarak; üniversite sonrası eğitim olarak belirtilen eğitimlerin tümü bir arada bulunmamaktadır. Ancak kapsamlı ve ticarete dönüştürülmemiş, yetkin kişilerce verilecek eğitimleri bulmak ta oldukça güçtür. Bu eğitimler kesinlikle Meslek Odaları aracılığıyla verilmelidir. Verilen belgenin yetkinliği ve tanıtılması konusunda daha kapsamlı çalışmalar yapılması zorluğu ortaya çıkmaktadır.

Bu nedenle Odalarca gerekli özen göstermeli ve toplumdaki olumlu izlenimlere zarar vermeden eğitimler titiz şekilde yürütülmelidir.